

Eliana

Tak nějak se člověk asi cítí, když mu břichem projede nůž. Bolestí se celá zkroutila. Podobné to bylo, když začínal potrat jejího prvního dítěte. Panno Marie, snad nejsem znovu těhotná, pomyslela si. Občas ji napadlo, že je s ní něco divného, když nepovažuje za normální být každý rok těhotná jako ostatní ženy. Věděla, že Stavros by chtěl syna. Každý muž chce syna. Možná že to dítě, které potratila, byl kluk. Ale ona se tehdy ani nepodívala, jen ho zabalila do hadru a odnesla do lesa, tam vykopala díru, položila ho do ní a na ni dala kámen. Nikomu to neřekla, nestála o soucitné pohledy sousedek a sester. Stavros to poznal, protože s ním nemohla spát. Tehdy s ní ještě chtěl spát. Žili sami v malém kamenném domku, který Stavrosovi zůstal po nedávno zemřelém dědovi, a často se tehdy milovali. Když otěhotněla podruhé, Stavros se radostí opil. A opil se znovu, žalem, když zjistil, že se narodila holka. Ale pak se o dcerku Koulu hodně bál, když začala válka a do vesnice přicházeli němečtí a bulharští vojáci. Narodil od jiných mužů neodešel do hor, neměl zbraň, nevymýšlel žádné akce, jak okupantům uškodit. Když válka skončila, několik dnů tančili a pili. Stavros začal mluvit o dalším dítěti, ale Eliana už neotěhotněla, což jí vůbec nevadilo, i když předstírala, že je nešťastná, jak se slušelo a patřilo. Ve skutečnosti byla ráda, protože jí Koula lez-

la na nervy a nechtěla, aby ji otravovalo ještě další děcko. Zdálo se jí, že Koula jen kňourala, courala se po vesnici, trhala květiny a pokládala je ke kostelíku. Když po ní Eliana něco chtěla, zpravidla na ni koukala, jako by mluvila jinou řečí. Ostatní holky v jejím věku už byly užitečné, pracovaly na poli, pomáhaly v domácnosti, ale Koula se koulela vesnicí a vůbec si neuvědomovala, jak je zbytečná. Ale hlavně, Eliana viděla, že její dcera je oproti jiným děvčatům ošklivá a tlustá. Bylo naprosto jasné, že až nastane čas jejich vdavků, bude velký problém najít někoho, kdo bude ochoten si ji vzít.

Eliana však byla žena praktická, a tak nakonec vždy takové myšlenky odehnala. Takové věci bude řešit, až to bude nezbytně nutné. Více její mysl zaměstnávalo to, že se jí Stavros už dlouho ani nedotkl. Přesněji že jí sestřenice naznačila, že ho párkrát viděla vycházet z lesa s Despinou, ženou ševce Andrease. Ten býval často pryč, protože své boty vozil prodávat do Kastorie a okolních vesnic. Někdy vyrazil pryč na celé týdny a jel se svými výrobky až do Floriny. Jenže než Eliana vymyslela, jak si ověřit, jestli jde jen o řeči, nebo jestli jí manžel opravdu podvádí, Stavros jí oznámil, že odchází do hor.

Dříve doma často mluvili o tom, co se v Řecku dělo. O tom, že země propásla po odchodu Němců šanci stát se zemí, ve které by se dobře žilo všem. O tom, že se někdo musí postavit králi, zamezit tomu, aby v Řecku vládli jen bohatí, kteří chtějí umlčet všechny, kdo smýšlejí demokraticky. Stavros občas přivedl domů svého známého, který jim vyprávěl, že z některých evropských zemí se stávají země komunistické, to znamená, že v nich lidé nebudou muset obdělávat malá neúrodná políčka jako oni, ale že budou mít velká pole, na která navezou úrodnou půdu a to, co z ní vzejde, si pak všichni společně rozdělí.